

TS. BÙI THỊ LÝ (Chủ biên)

GIÁO TRÌNH QUAN HỆ KINH TẾ QUỐC TẾ

* SKV 102480 *

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

334
GK34
TS. Bùi Thị Lý (chủ biên)

TS. Đỗ Hương Lan – ThS. Lê Thị Thu Hà

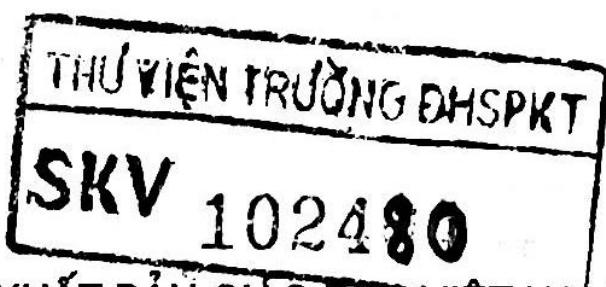
ThS. Nguyễn Quang Hiệp – ThS. Phan Minh Hoà – ThS. Vũ Thành Toàn

GIÁO TRÌNH

QUAN HỆ KINH TẾ QUỐC TẾ

DÙNG TRONG CÁC TRƯỜNG ĐẠI HỌC KHỐI KINH TẾ

(Tái bản lần thứ nhất)

NHÀ XUẤT BẢN GIAO DỤC VIỆT NAM

Mục lục

	Trang
CHƯƠNG 1: TỔNG QUAN VỀ QUAN HỆ KINH TẾ QUỐC TẾ	6
I – Một số khái niệm, đối tượng và phương pháp nghiên cứu của môn học..	6
II – Những chiến lược phát triển kinh tế của các nước trên thế giới.....	9
III – Bối cảnh quốc tế của các quan hệ kinh tế quốc tế.....	11
CHƯƠNG 2: THƯƠNG MẠI QUỐC TẾ	18
I – Khái niệm và các hình thức của thương mại quốc tế.....	18
II – Các học thuyết cơ bản về thương mại quốc tế.....	19
III – Giá cả và tỷ lệ trao đổi trong thương mại quốc tế.....	36
IV – Những đặc điểm cơ bản của thương mại quốc tế hiện nay.....	39
CHƯƠNG 3: CHÍNH SÁCH THƯƠNG MẠI QUỐC TẾ	52
I – Khái niệm và các hình thức của chính sách thương mại quốc tế.....	52
II – Các nguyên tắc áp dụng trong chính sách thương mại quốc tế	56
III – Các biện pháp áp dụng trong chính sách thương mại quốc tế.....	58
CHƯƠNG 4: THƯƠNG MẠI DỊCH VỤ QUỐC TẾ	74
I – Một số vấn đề cơ bản về dịch vụ	74
II – Thương mại dịch vụ quốc tế.....	81
III – Thương mại dịch vụ trong khuôn khổ WTO.....	88
VI – Các cam kết của Việt Nam trong lĩnh vực dịch vụ.....	95
CHƯƠNG 5: ĐẦU TƯ QUỐC TẾ	103
I – Khái niệm, nguyên nhân hình thành và phát triển của đầu tư quốc tế	103
II – Các hình thức đầu tư quốc tế.....	107
III – Các xu hướng của đầu tư quốc tế.....	114
IV – Vai trò của đầu tư quốc tế.....	120
V – Thực trạng đầu tư nước ngoài tại Việt Nam.....	126
CHƯƠNG 6: HỢP TÁC QUỐC TẾ VỀ KHOA HỌC CÔNG NGHỆ	135
I – Những nội dung cơ bản về khoa học và công nghệ	135
II – Hợp tác quốc tế về khoa học và công nghệ.....	143

III – Quyền sở hữu trí tuệ.....	15
IV – Chuyển giao công nghệ.....	16
CHƯƠNG 7: QUAN HỆ QUỐC TẾ VỀ TIỀN TỆ	180
I – Quan hệ tiền tệ quốc tế và hệ thống tiền tệ quốc tế.....	180
II – Tỷ giá hối đoái và thị trường ngoại hối.....	190
III – Một số định chế tài chính quốc tế.....	195
CHƯƠNG 8: LIÊN KẾT KINH TẾ QUỐC TẾ VÀ HỘI NHẬP KINH TẾ QUỐC TẾ	200
I – Liên kết kinh tế quốc tế.....	200
II – Một số liên kết kinh tế quốc tế điển hình.....	209
III – Hội nhập kinh tế quốc tế của Việt Nam.....	224

Lời nói đầu

Quan hệ kinh tế quốc tế là một trong những môn học chính của Trường Đại học Ngoại thương, được giảng dạy cho sinh viên tất cả các khoa của trường với thời lượng khác nhau. Môn học trang bị cho sinh viên những kiến thức cơ bản về các lý thuyết và chính sách thương mại quốc tế, đầu tư quốc tế, quan hệ quốc tế về khoa học công nghệ, những vấn đề về tiền tệ quốc tế, liên kết kinh tế và hội nhập kinh tế quốc tế. Giáo trình *Quan hệ kinh tế quốc tế* được biên soạn nhằm đáp ứng yêu cầu nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập ở Trường Đại học Ngoại thương. Đây là giáo trình giảng dạy ở bậc đại học, nhưng đồng thời cũng là tài liệu tham khảo bổ ích cho việc giảng dạy, nghiên cứu ở các bậc đào tạo khác.

Giáo trình *Quan hệ kinh tế quốc tế* bao gồm 8 chương, do tập thể giảng viên bộ môn Quan hệ kinh tế quốc tế, Khoa Kinh tế và Kinh doanh quốc tế, Đại học Ngoại thương biên soạn trên cơ sở tham khảo các tài liệu trong nước và nước ngoài về nội dung này.

Bộ môn Quan hệ kinh tế quốc tế xin chân thành cảm ơn GS.TS. Hoàng Văn Châu; Hiệu trưởng và Ban Giám hiệu Trường Đại học Ngoại thương đã tạo điều kiện thuận lợi, động viên, khích lệ các giảng viên của Bộ môn trong quá trình biên soạn giáo trình.

Mặc dù tập thể tác giả đã rất cố gắng trong việc biên soạn, nhưng chắc chắn giáo trình không tránh khỏi những khiếm khuyết. Chúng tôi rất mong nhận được những ý kiến đóng góp của các đồng nghiệp và bạn đọc để giáo trình được hoàn thiện hơn trong những lần tái bản sau.

Mọi góp ý xin gửi về Công ty CP Sách Đại học – Dạy nghề, 25 Hàn Thuyên – Hà Nội.

Xin trân trọng cảm ơn!

TS. Bùi Thị Lý

**Chủ nhiệm Bộ môn Quan hệ kinh tế quốc tế
Trường Đại học Ngoại thương**

CÔNG TY CỔ PHẦN SÁCH ĐẠI HỌC - DẠY NGHỀ
HEVOBCO
25 HÀN THUYÊN - HÀ NỘI
Website : www.hevobco.com.vn

VƯƠNG MIỆN KIM CƯƠNG
CHẤT LƯỢNG QUỐC TẾ

TÌM ĐỌC

BỘ GIÁO TRÌNH LUẬT HỌC, KINH TẾ CỦA NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM (Dùng cho các trường đào tạo hệ Đại học và Sau Đại học)

1. Giáo trình Thương mại dịch vụ quốc tế	TS. Bùi Thị Lý
2. Giáo trình Thương mại quốc tế	TS. Đỗ Hương Lan
3. Giáo trình Luật Sở hữu trí tuệ	TS. Lê Đình Nghị
4. Giáo trình Luật Chứng Khoán	TS. Nguyễn Văn Tuyến
5. Giáo trình Luật Đầu tư	TS. Lê Đình Vinh
6. Giáo trình Luật Cạnh tranh	TS. Tăng Văn Nghĩa
7. Giáo trình Luật Thương mại - Tập một, Tập hai	TS. Bùi Ngọc Cường
8. Giáo trình Luật Dân sự - Tập một, Tập hai	TS. Lê Đình Nghị

Bạn đọc có thể mua sách tại các Công ty Sách - Thiết bị trường học ở các địa phương hoặc các Cửa hàng sách của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam :

- Tại TP. Hà Nội : 25 Hàn Thuyên ; 187 Giảng Võ ; 232 Tây Sơn ; 23 Tràng Tiền.
- Tại TP. Đà Nẵng : 15 Nguyễn Chí Thanh ; 62 Nguyễn Chí Thanh.
- Tại TP. Hồ Chí Minh : Cửa hàng 451B - 453 ; Hai Bà Trưng - Quận 3 ;
240 Trần Bình Trọng - Quận 5.
- Tại TP. Cần Thơ : 5/5, đường 30/4.

Website : www.nxbgd.com.vn

8934980082096

Giá: 30.000đ